

પ્રાપ્તિ તારીખ	: ૦૪/૦૮/૧૪
નોંધ્યા તારીખ	: ૦૪/૦૮/૧૪
ફેસલ તારીખ	: ૦૬/૦૧/૨૦
સમય	: <u>વર્ષ માસ દિવસ</u>

અમરેલીના એડીશનલ જ્યુડીશયલ મેજીસ્ટ્રેટ ફર્ટ્કલાસ સાહેબની

કોર્ટમાં, મુ.અમરેલી.

ફોજદારી કેસ નંબર : ૬૬૮/૨૦૧૪

અંક :-

શ્રી સરકાર
(જે.જે.પરમાર, રજીસ્ટ્રારશ્રી, ચીફ જ્યુડી.મેજી. કોર્ટ, અમરેલી)ફરિયાદી.

વિઝદ્ય

જ્યોતીબેન ચોગેશભાઈ જોધી
રહે. ચલાલા તા.ધારી જી.અમરેલી.આરોપી.

ગુન્હો: ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૧૮૩, ૧૯૯ તથા ૨૦૦ મુજબ.

ફરિયાદપક્ષે	-	વિદ્યાન એ.પી.પી.શ્રી જી.આર.ભાટકીયા.
આરોપી તરફે	-	વિદ્યાન વકીલ શ્રી વી.એમ.લચ્છા.

દાવ

(૧) પ્રસ્તાવના :- આ કામના આરોપી બેન ભરણ પોખાળાની ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં.૦૯/૨૦૦૭ના કામે અરજદારણ હતા તેઓએ આ અરજીમાં સૌંગદ ઉપર એકરાર કરી ખોટો પુરાવો આપેલ હોય જેથી ઉપરોક્ત અરજીના સામાવાળા યોગેશભાઈ લાભશંકરભાઈ જોખીએ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો આપવા બાબતે કાર્યવાહી કરવા માટે તા.૧૯/૦૩/૧૦ ના રોજ આંક-૭૧ થી અરજી આપેલ હતી જેથી સબબ અરજી લગત મહે.બીજા અધિક ચીફ જયુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી ધ્વારા ઉપરોક્ત અરજી કોર્ટ ઈંકવાયરીમાં રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ હતો ત્યારબાદ નામદાર સેશન કોર્ટના આંક-૧૦ના હુકમ મુજબ સબબ ફોજદારી પરચુરણ અરજીના કામે નામદાર પાંચમાં ચીફ જયુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી ધ્વારા સંપૂર્ણ પુરાવો નોંધી સબબ આંક-૭૧ની અરજી લગત જાતે ઈંકવાયરી કરી પ્રથમદર્શનીય ગુનો કરેલ હોવાથી અરજદાર વિરુદ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૧૮૩,૧૯૯ તથા ૨૦૦ મુજબની ફરીયાદ દાખલ કરવા માટે હુકમ કરવામાં આવેલ છે.

આમ આ ફોજદારી પરચુરણ અરજીના કામે સામવાળાએ ચીફ ઓફિસરશ્રી હૃકાંતભાઈ, ચલાલા નગરપાલીકાનાઓને તપાસેલ છે અને દસ્તાવેજી પુરાવો ૨૪ કરેલ છે ત્યારબાદ સામવાળા તરફે ૨૪ મોઝિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવો ધ્યાને લઈ નામદાર ચોથા એડીશનલ ચીફ જયુડી.મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી ધ્વારા ફો.પરચુરણ અરજી નં.૦૯/૦૭ના કામે કોર્ટ સમક્ષ પુરાવો નોંધી આંક-૭૧ની અરજી લગત તા.૦૪/૦૫/૧૩ ના રોજ હુકમ કરેલ છે કે, “કિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૧૮૫ (૧)(બી)(ક) મુજબ ચીફ

જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલીના રજીસ્ટ્રારશ્રીને હાલની અરજીના કામે અરજદાર-જ્યોતિબેન ચોગેશભાઈ જોખી રહે. ચલાલા તા. ધારી સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૧૮૩, ૧૮૮ તથા ૨૦૦ મુજબની ફરીયાદ દાખલ કરવા માટે આદેશ કરવામાં આવેલ છે.”

(૨) ફરીયાદ હકીકત:- (૨.૧) ફરીયાદપક્ષના કેસની ટૂંકમાં હકીકત એવી છે કે અમરેલીના મહે. પાંચમાં એડિશનલ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રીની કોર્ટમાં ચાલતા ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં. ૦૬/૨૦૦૭ ના કામે આ કામના અરજદાર હાલમાં તેમના ફૈયબા મોજે ચલાલા મુકામે રહે છે તેમના મકાનમાં અરજદાર ભાડેથી રહે છે અને રહેવા માટે મકાન પણ નથી તેથી અરજદારે તેના ફૈયબાના મકાનમાં રહેવા માટે ભાડું ચુકવવું પડે છે તેથી ભરણપોષણની રકમ રૂ. ૨,૦૦૦/- ખુબ જ ઓછી પડે છે જે હકીકત સોગદનામું કરી એકરારથી જણાવેલ છે જે અરજીની આંક-૦૧ ની નકલ આ સાથે સામેલ રાખેલ છે.

(૨.૨) અરજદારે સદર અરજીમાં તા. ૦૩/૦૨/૦૭ નાં રોજ આંક-૦૭થી સરતપાસનું સોગદનામું રજુ રાખેલ છે જેમાં પેરા નં. ૦૧ તથા ૦૨ માં જણાવેલ છે કે તેમના ફૈયબા ચલાલા મુકામે રહે છે અને તેઓ તેમના મકાનમાં ભાડેથી રહે છે તેમની પાસે રહેવા મકાન નથી તેમને મકાન ભાડું ચુકવવું પડે છે તેથી ભરણપોષણની રકમ રૂ. ૨,૦૦૦/- ઓછી પડે છે એવું કથન અદાલતમાં કરેલ છે તેમજ આંક-૦૭ની ઉલટતપાસ જોતા તેના ફૈયબા સગુણાબેન તેના પિતાના મકાનમાં ચલાલા મુકામે રહે છે તેમજ તેને કોઈ ભાડું ચુકવવું પડતું નથી. આમ અરજદારની ઉલટતપાસ પરથી રૂપદ્ધ થાય છે કે અરજદાર નામદાર

કોર્ટ સમક્ષા સોગંદ પર ખોટો એકરાર કરી સરતપાસના સોગંદનામા માં પણ ખોટો પુરાવો આપેલ છે.

(૨.૩) આ કામે ચલાલા નગરપાલિકાનાં ચીફ ઓફિસર શ્રી હૃકાંતભાઈ મુળશંકર ભાઈ જોધી એ અંક-૪૮ થી તેમની જુબાનીમાં અંક-૫૦ તથા ૫૧ થી માહિતી રજુ રાખેલ છે જે મુજબ ચલાલા નગરપાલિકામાં ગુણવંતીબેન માઢકનાં નામનું મકાન આવેલ નથી તેમજ મિલકત નં.૫૨૭ ભાઈલાલભાઈ અરજણભાઈ ના નામનું હોવાનું જણાવેલ છે. વધુમાં અંક-૫૨ થી સગુણાબેન માઢકે મિલકત જચાબેન નાનજીભાઈ ને વેચેલાનું અને કબજો મહેબુબભાઈ નુરમહુમદભાઈ નો હોવાનું દસ્તાવેજી પુરાવો રજુ કરેલ છે.

(૨.૪) અરજદારે પોતાના ફૈયબાના મકાનમાં રહેતા હોવાનું તેમજ તેમના ફૈયબાને ભાડું ચુકવતા હોવાની ખોટી હકીકત જણાવી અરજદારે ઇ.પી.કો.કલમ ૧૮૩, ૧૮૮, ૨૦૦ મુજબનો ગુનો કરેલ હોય જે મતલબની ફરીયાદ સી.આર.પી.સી. કલમ-૨૦૦(એ) અન્વયે આરોપી સામે રજીસ્ટ્રારશ્રી, ચીફ જયુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલી નાઓએ આપેલ છે.

આ કામના આરોપી વિરુદ્ધ ફરીયાદ દાખલ કરવાનો હુકમ નામદાર ઓથા એડીશનલ ચીફ જયુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી, અમરેલી દ્વારા કરવામાં આવેલ છે અને જાહેર સેવકની હેસિયતના ભાગરૂપે રજીસ્ટ્રારશ્રી, નામ. ચીફ જયુડીશિયલ મજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલીનાઓએ સી.આર.પી.સી. કલમ-૨૦૦(એ) અન્વયે નામદાર ચીફ જયુડીશિયલ કોર્ટ, અમરેલીમાં ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે એટલે કે આ કામમાં નામદાર કોર્ટ ફરીયાદી છે.

આ કામના આરોપી વિરુદ્ધ નામદાર ચીફ જયુડીશિયલ કોર્ટના હુકમથી ફરીયાદ દાખલ થતા મહે. ચીફ જયુડીશિયલ મજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી, અમરેલીનાઓએ

સબબ ફરીયાદ ફોજદારી રજીસ્ટરે નોંધવી તેમજ પ્રોસેસ ફી ભર્યેથી આરોપી વિરુદ્ધ તા. ૧૮/૦૯/૧૪ ના રોજ હાજર થવા માટે સમંસ કાઢવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે.

(૩) ગુનાનું સંજ્ઞાન :- (૩.૧) આ કામે નામદાર ચોથા એડીશનલ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રટ સાહેબશ્રી ના હુકમ મુજબ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલીના રજીસ્ટ્રારશ્રીએ સી.આર.પી.સી. કલમ-૨૦૦(એ) અન્વયે જાહેર સેવકની હેસીયતથી ફરજના ભાગ રૂપે આરોપી વિરુદ્ધ ઈ.પી.કો. કલમ-૧૮૩, ૧૮૮, ૨૦૦ મુજબની ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે જેથી આ કામે ફરીયાદી તથા સાહેદોને સોગંદ ઉપર તપાસવામાં આવેલ નથી.

(૩.૨) આ કામે મહે. ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી, અમરેલી ધ્વારા સંહીતાની કલમ-૧૮૦ અન્વયે ગુન્હાનું કોગનીઝન્સ લઈ સંહીતાની કલમ-૨૦૪ અન્વયે આરોપી વિરુદ્ધ સમન્સ કાઢવામાં આવેલ હતો અને આરોપી હાજર થતા, તેઓને સંહીતાની કલમ-૨૦૭ અન્વયે ફરીયાદ તથા ફરીયાદ સાથે ૨જુ દસ્તાવેજી પુરાવાની નકલો વિના મૂલ્યે આપવામાં આવેલ હતી ત્યારબાદ આરોપી સામે અંક-૧૧થી તહોમતનામું ફરમાવેલ અને આરોપીનું અંક-૧૨થી પ્રાથમિક જવાબ લેતા ગુન્હાનો ઈન્કાર કરેલ જેથી આરોપી સામે ઈન્સાફી કાર્યવાહી આગળ ચલાવવામાં આવેલ હતી.

(૪) પુરાવો:- ફરિયાદપક્ષ તરફે તેઓના કેસના સમર્થનમાં નીચે મુજબના મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા ૨જૂ કરવામાં આવેલ છે : -

ઃ-મૌખિક પુરાવો -ઃ

૧.	જગાદીશભાઈ જેઠાભાઈ પરમાર (ફરીયાડી)	અંક-૨૦
૨.	પ્રશાંતકુમાર અમૃતલાલ ભીડી (સાહેદ)	અંક-૩૨
૩.	ચોગેશભાઈ લાભશંકર જોખી (સાહેદ)	અંક-૪૯

દસ્તાવેજી પુરાવો -::

૧.	ફરીયાદ	અંક-૦૧
૨.	ડીમાન્ડ રજીસ્ટર	અંક-૩૩
૩.	મિલકત અંગેનું રેકર્ડ	અંક-૩૪
૪.	ભરણપોષણ વધારવા અંગેની નકલ	અંક-૪૭
૫.	સરતપાસનું સોગંદનામું	અંક-૪૮
૬.	છ્રકાંતભાઈ મુળશંકરભાઈ જોખી.	અંક-૪૯
૭.	ચોગેશભાઈ લાભશંકરભાઈ જોખી દ્વારા આર.ટી.આઈ.હેઠળ માંગેલ માહીતી.	અંક-૫૦
૮.	પંચાયતનો આકારણી પત્રક નં.૦૮	અંક-૫૧
૯.	ચોગેશભાઈ લાભશંકરભાઈ જોખી દ્વારા આર.ટી.આઈ.હેઠળ માંગેલ માહીતી.	અંક-૫૨
૧૦.	ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો આપેલ હોવા બાબતની અરજી તથા તે લગત થયેલ હુકમ.	અંક-૫૩
૧૧.	આરોપી જયોતિબેને અંક-૭૧ની અરજી લગત થયેલ હુકમ વિરુદ્ધ નામદાર સેશન અદાલતમાં કરેલ અપીલની અરજી તથા હુકમ. અંક-૫૪	
૧૨.	આરોપી જયોતિબેને નામદાર સેશન અદાલતના હુકમ વિરુદ્ધ નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટમાં અપીલમાં થયેલ હુકમ.	અંક-૫

આ કામમાં ફરીયાદપક્ષે ઉપરોક્ત પુરાવા સિવાય બીજો કોઈ પુરાવો રજુ થયેલ નથી.

(૫) વિશેષ નિવેદન :– આ કામે પુરાવો લીધા બાદ આરોપીનું વિશેષ નિવેદન ક્રિમીનાલ પ્રોસીઝર કોડની કલમ-૩૧૩ અન્યથે નોંધવામાં આવતા, આરોપીએ તેઓની સામેના પુરાવાનો મહદાંશે ઈન્કાર કરેલ છે અને વિશેષમાં જણાવેલ છે કે તેઓ નિર્દોષ છે અને મારા પતિને પૈસા ભરવા ન પડે તે હેતુથી મારી વિરુદ્ધ જુદી જુદી ફરીયાદો કરેલ છે અને અમારી વિરુદ્ધ ખોટો કેસ કરેલ છે.

વધુમાં આરોપીએ સોંગદ ઉપર જુબાની આપવા તેમજ બચાવ માટે સાહેદ તપાસવાનું જણાવેલ છે પરંતુ તેઓએ કોઈ સાહેદ તપાસેલ નથી કે સોંગદ ઉપર પુરાવો રજુ કરેલ નથી જેથી ત્યારબાદ બન્ને પક્ષોની દલીલો સાંભળવામાં આવેલ છે.

(૬) દલીલ :– ફરીયાદપક્ષ તરફે વિ.એ.પી.પી.શ્રી જી.આર.ભાટકીયાએ સી.આર.પી.સી.કલમ-૩૧૫ મુજબ આંક-જરૂરી લેખિત દલીલ રજુ કરેલ છે કે ફરીયાદપક્ષે ફરીયાદ હકીકતને નિશંકપણે મોખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવાથી પુરવાર કરેલ છે, તેથી આરોપી સામે આક્ષેપાયેલ ગુન્હાના આવશ્યક તત્વો પુરવાર થયેલ છે, તેથી આરોપીને તકસીરવાર ઠરાવી કાયદાથી નિર્ધારીત મહત્તમ સજા કરવી જોઈએ.

જ્યારે બચાવ પક્ષે વિ.વ.શ્રી વી.એમ.લર્ણાએ મોખિક દલીલ કરીને રજુઆત કરેલ છે કે આરોપીએ જ્યાયિક કાર્યવાહી દરમિયાન સોંગદ ઉપર ખોટો પુરાવો આપેલ નથી. વધુમાં આ કામના ફરીયાદીએ ઉલટ તપાસમાં સ્વીકારેલ છે કે

આ કામે આરોપી વિરુદ્ધ ફરીયાદ દાખલ કરતા પહેલા પ્રાથમિક ઈકવાચરી કરેલ નથી જેથી સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા દુષ્ટ થયેલ છે આમ અમો આરોપીએ આવો કોઈ ગુનો કરેલ નથી. વધુમાં ઈકવાચરીના કામે તથા ફરીયાદ દાખલ થયા બાદ સાહેદોના વેરીફીકેશન કે જુબાની થયેલ નથી. આ કામે નગરપાલીકાના સાહેદે ફરીયાદ હકીકતને સમર્થન આપતો પુરાવો આપેલ નથી. આમ ફરીયાદ હકીકતને સ્વતંત્ર સાહેદના પુરવાથી સમર્થન મળેલ નથી જેથી આરોપીને શંકાનો લાભ આપી નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવા દલીલ કરેલ છે.

(૭) મુદ્દાઓ :- ફરીયાદ હકીકત, તેમજ રજુ થયેલ પુરાવો અને કાયદાની જોગવાઈઓ દ્વાને લેતા આ કેસના નિર્ણય માટે આ કોર્ટ સમક્ષ નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થાય છે.

મુદ્દા.નં.(૧) શું ફરીયાદપક્ષ એ હકીકત નિઃશંકપણે પુરવાર કરે છે કે, આ કામના આરોપીએ પાંચમાં એડીશનલ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી, અમરેલીની કોર્ટમાં ચાલેલ ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં.૦૫/૨૦૦૭ ના કામે તેમના ફર્જબાના મકાનમાં રહેતા હોવાની તેમજ તેમના ફર્જબાને ભાડુ ચુકવતા હોવાની હકીકત સોંગદ ઉપર ખોટી જુબાની આપી, ઈ.પી.કો. કલમ-૧૮૩ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુન્હો કરેલ છે ?

(૨) તમો આરોપીએ જ્યાચિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો આપી, ખોટો એકરાર કરી, પુરાવામાં ગ્રાહ્ય હોય તેવો પુરાવો આપી કે જે પુરાવો ખોટો છે તેવું તમો જાણાતા હોવા છતા તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરી

ઈ.પી.કો.કલમ-૧૯૬, ૨૦૦ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુંજો કરેલ છે ?

(૩) શુ હુકમ ?

(૮) મુદ્દાના ના જવાબો :– ઉપરોક્ત મુદ્દાના તારણો નીચે જણાવ્યા છે જેના કારણો ચુકાદામાં સવિસ્તાર જગ્યા વેલા છે ઉપરોક્ત મુદ્દાના જવાબો નીચે મુજબ છે.

૧. હકારમાં
૨. હકારમાં
૩. આખરી હુકમ મુજબ.

(૯) ફરીયાદપક્ષે મોઝિક પુરાવો :– આ કામમાં આરોપી હાજર થયા બાદ તેમની તથા તેમના વિ.વ.શ્રીની હાજરીમાં સી.આર.પી.સી.કલમ-૨૪૪ મુજબ પુરાવો નોંધવામાં આવેલ છે જે નીચે મુજબ છે :–

(૯.૧) ફરીયાદપક્ષ તરફે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા માટે સૌથી પ્રથમ તેઓના કેસને શંકાથી પરે સાબિત કરવાનું હોય છે. ફરીયાદપક્ષે આ કામ લગત તેઓના કેસને પુરવાર કરવા માટે સા.નં.૦૧ ફરીયાદી-જગદીશભાઈ જેઠાભાઈ પરમારને અંક-૨૦ થી સોંગદ ઉપર તપાસવામાં આવેલા છે તેઓએ અંક-૦૧ની પોતે આપેલ ફરીયાદને સમર્થન આપતો પુરાવો આપેલ છે તેઓ તેમની સર તપાસમાં જગ્યા વેલ છે કે, સને ૨૦૧૪માં તેઓ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ અમરેલી ખાતે રજીસ્ટ્રાર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા તે દરમ્યાન પાંચમાં ચીફ જ્યુડી. મેજી. કોર્ટ અમરેલીના ફો.પર.અ.નં.૦૬/૨૦૦૭ના સામાવાળા યોગેશભાઈ લાભશંકર જોખીની અંક-૭૧ ની અરજી લગત તા.૦૪/૦૫/૨૦૧૩ નાં થયેલ હુકમ મુજબ

પાંચમાં જ્યુડી. મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ અમરેલીના જાવક નંબરથી ફો.પર. નં.૦૯ / ૦૭ ના કામે અરજદાર જ્યોત્સનાબેન યોગેશભાઈ એ આપેલ અરજી તથા અરજના કામે આપેલ સરતપાસના સોગંદનમામાં ખોટું સોગંદનામું કરેલ છે અને અરજી તેમજ સોગંદનામા માં તેઓએ જણાવેલ છે કે તેઓ તેમના ફૈબાના મકાનમાં રહે છે અને તેમને ભાડું ચુકવવું પડે છે તેવું ખોટું સોગંદનામું કરેલ છે તે બાબતે નામદાર પાંચમાં ચીફ જ્યુડી. મેજી. સાહેબના હુકમ મુજબ તેમણે આરોપી વિરુદ્ધ સદરહુ ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે. જે ફરીયાદ અંક-૦૧ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે. તેમની ફરીયાદ સાથે અંક-૦૭ ના અરજદારના સરતપાસના સોગંદનામાની ઝેરોક્ષ નકલ ફો.પર.અ.નં.૦૯ / ૦૭ ના કામે હરકાંતભાઈ મુળશંકરભાઈ જોખીની જુબાની ની નકલ ફરીયાદ સાથે રજુ રાખેલ છે.

ફરીયાદીએ આરોપી તરફેની ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે, તેમની પાસે આ ફરીયાદ દાખલ કરવાનો હુકમ આવ્યો ત્યારે તેઓ ચીફ જ્યુડીશયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલી ખાતે રજીસ્ટાર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તેમની પાસે મહે. ચીફ જ્યુડીશયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટનો હુકમ આવતા તેમણે ખોટા સોગંદનામા વાળા રેકર્ડની ખરાઈ કરેલી.

તેઓ એ હકીકત સ્વીકારે છે કે, કોઈ પણ મેજીસ્ટ્રેટ ને કોઈ દસ્તાવેજ શંકાસ્પદ જણાય તો તેની પ્રથમ ઈન્કવાયરી કરી શકે. હાલના કેસમાં ચોથા એડીશનલ ચીફ જ્યુડી. મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબે જાતે ઈન્કવાયરી કરેલી સાહેદ જણાવે છે કે ફોજદારી પરચુરણ અરજીના કામે રજુ થયેલ અરજીથી તે ઈન્કવાયરી કરેલી. આ ગુનાના કામે કોઈ ડોક્યુમેન્ટના કામે કોઈ નિવેદન કે દસ્તાવેજ લેવામાં આવેલ નથી. આ ગુનાના કામે કોઈ ઈન્કવાયરી કરવામાં આવેલ નથી કે ઈન્કવાયરીમાં નગરપાલિકા ચલાલાના કોઈ અધિકારી કે માણસને તપાસવામાં આવેલ નથી.

તેઓ એ હકીકતનો ઈજાર કરે છે કે, આ ગુનાના કામે માત્ર દસ્તાવેજ દ્વારે લઈને ફરીયાદ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે તેમણે કોઈ રેકર્ડ વેરીફાઇ કરેલ નથી કે બનાવ અંગે કોઈ જાત માહિતી નથી.

(૬.૨) ફરીયાદપક્ષ તરફે સાહેદ-પ્રશાંતકુમાર અમૃતલાલ ભીડી ને આંક-૩૨ થી તપાસવામાં આવેલ છે તેઓ તેમના સોગંદ ઉપરના પુરાવામાં જગ્યાવે છે કે, તેઓ તા.૨૮/૧૨/૧૭ થી ચલાલા નગર પાલિકામાં ચીફ ઓફિસરના ચાર્જમાં છે. તેમને આ કામે નામદાર કોર્ટ પ્રોડક્શન વીટનેસ તરીકે બોલાવતા તેઓ તમામ અસલ રેકર્ડ સાથે હાજર થયેલ છે. આ કામે ચલાલા નગર પાલિકાના આકારણી રજીસ્ટરમાં મકાન નં. પર્ચ ની વિગતો સમન્સ સાથે નામદાર કોર્ટ મંગાવતા સને ૨૦૦૩-૦૪ થી આજદિન સુધી આ મકાન ભાયાભાઈ ઉદ્દે ભાયલાલભાઈ અરજણભાઈ માફકના માલિકી કબજા ભોગવટામાં હોવાનું તેઓની કચેરીમાં નોંધાયેલ છે જેનાં સને ૨૦૦૩-૦૪ ના ડીમાન્ડ રજીસ્ટરના પાના નં. ૩૮ની અસલ ઉપરથી કરેલ નકલ આ કામે આંક-૩૩ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

સદરહું મિલકત કોમ્પ્યુટર રેકર્ડ માં ચડી ગયેલ હોવાથી હાલની સ્થિતિએ પણ આ મિલકત ભાયાભાઈ ઉદ્દે ભાયલાલભાઈ અરજણભાઈ માફકના નામે ચાલે છે જે દર્શાવવા તા.૨૮/૦૧/૧૮ નાં રોજ લીધેલ કોમ્પ્યુટર જનરેટેડ પ્રિન્ટ આંક-૩૪થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે આજે સાથે લાવેલ અસલ રેકર્ડ જોઈને જગ્યાવે છે કે ચલાલા નગરપાલિકામાં ગુણવંતીબેન અરજણભાઈ માફકના નામે કોઈ મિલકત નોંધાયેલ નથી તે જ પ્રમાણે સગુણાબેન અરજણભાઈ માફકના નામે પણ કોઈ મિલકત નોંધાયેલ નથી કે લીલાબેન મનસુખભાઈ દવેના નામે કોઈ મિલકત નોંધાયેલ નથી.

સદર સાહેદની બચાવપક્ષે ઉલટ તપાસ માં તેઓ એ હકીકત સ્વીકારે છે કે,

પરજ ની એન્ટી અંગેની તેમને કોઈ અંગત માહિતી નથી. આ મિલકતમાં હાલ કોઈ ભાડે રહેતુ હોય તે અંગેની તેમને કોઈ જાણકારી નથી.

(E.3) ફરિયાદપદ્ધતિ તરફે સાહેદ-યોગેશભાઈ લાભશંકર જોખીને આંક-૪૬ થી તપાસવામાં આવેલ છે તેઓ તેમના સોગંદ ઉપરના પુરાવામાં જણાવે છે કે, તેમના લગ્ન હાલના આરોપી સાથે તા. ૧૦/૦૫/૮૭ નાં રોજ થયેલ. આ કામના આરોપીએ ફો.પ.અ. નં.૦૬/૦૭ થી ભરણપોષણની રકમ વધારવા સી.આર.પી.સી. કલમ ૧૨૭ અન્વયે અમરેલી કોર્ટમાં તેમના વિરુદ્ધ અરજી કરેલી. જે ખરી નકલ તેમણે નામદાર કોર્ટમાંથી મેળવી રજુ રાખેલ છે. જે તેઓ માર્ક ૩૬/૦૧ બતાવતા તેમણે રજુ કરેલી જે નામદાર કોર્ટની ખરી નકલ આ કામે આંક-૪૭ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

તે જ રીતે સદરહુ કેસમાં અરજદારે સરતપાસનું સોગંદનામું આંક-૦૭ થી રજુ કરેલ છે જે ખરી નકલ આ કામે માર્ક ૩૬/૨ થી રજુ રાખેલ છે જે સમગ્ર સરતપાસના સોગંદનામા તથા જુબાનીની સંપૂર્ણ નકલ છે જે અસલ આંક-૪૮ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે. સદરહુ કેસમાં સામાવાળા તરફે આંક-૪૮ થી હૃકાંતભાઈ મૂળશંકરભાઈ જોખીની જુબાની થયેલ જે માર્ક ૩૬/૦૪ થી તેમજ નામદાર કોર્ટની ખરી નકલ આંક-૪૮ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

સદરહું સાહેદ ચીફ ઓફિસર દરજજે તે કેસમાં આંક-૫૦, ૫૧ અને પર થી દસ્તાવેજી પુરવા રજુ કરેલા જેની ખરી નકલો માર્ક ૩૬/૫ થી ૩૬/૭ સુધી રજુ કરેલ છે જે નામદાર કોર્ટની ખરી નકલ તેમણે અનુકૂળ આંક-૫૦ થી આંક-૫૨ સુધીથી રજુ રાખેલ છે.

આ કામે હાલના આરોપીએ ઉપરોક્ત ફો.પ.અ.નં.૦૬/૦૭ માં ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો રજુ કરેલ હોવાથી તેઓએ આંક-૭૧ થી

નામદાર કોર્ટને અરજી કરી તેનાં વિરુદ્ધ કાર્યવાહી કરવા અરજ ગુજરાતેલ જે અનુસંધાને તા.૦૪/૦૫/૧૩ નાં રોજ નામદાર કોર્ટ હાલના આરોપી વિરુદ્ધ રજીસ્ટાર શ્રી ચીફ કોર્ટના ઓ એ ફરીચાદ દાખલ કરવાનો હુકમ કરેલો જે આંક-૭૧ તથા તે લગત થયેલ હુકમ માર્ક-૩૬/૦૮ થી તેમજ નામદાર કોર્ટની ખરી નકલ આ કામે આંક-૫૩ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

સદર હુકમ વિરુદ્ધ હાલના આરોપીએ ફોજદારી અપીલ નં.૧૩/૧૩ થી નામદાર સેશન્સ કોર્ટમાં અપીલ કરેલી જેની આંક-૦૧ ની ખરી નકલ માર્ક ૩૬/૯ થી તેમજ નામદાર કોર્ટ ની ખરી નકલ આ કામે આંક-૫૪ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે. સદરહુ અપીલમાં આંક-૧૮ થી નામદાર સેશન્સ કોર્ટ ચુકાદો આપી ફો.પ.અ.નં.૦૬/૦૭ નાં આંક-૭૧ હેઠળનાં હુકમને બહાલ રાખેલ હોય જે હુકમની ખરી નકલ માર્ક ૩૬/૦૯ જે સંલગ્ન રજુ રાખેલ છે. જે કન્ટીન્યુ પ્રોસીડીગ ની ખરી નકલ હોય જેથી અગાઉ અપાયેલ આંક-૫૪ સાથે વેચાણે લેવા વિનંતી છે. આ કામે હાલનાં આરોપીએ નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટમાં સ્પેશ્યલ ક્રિમીનલ એપ્લિકેશન (કવોશીગ) નં.૪૦૪/૨૦૧૪ થી સદરહુ સેશન્સ કોર્ટનાં હુકમ સામે અપીલ દાખલ કરેલી જે તેઓએ તા.૨૪/૦૩/૧૪ નાં રોજ બિનશરતી વિડો કરેલ છે. જેનો કોમ્પ્યુટર કોપી માર્ક ૩૬/૧૦ થી રજુ રાખેલ જે ઈન્ટરનેટ ધ્વારા ઉપલબ્ધ જાહેર દસ્તાવેજની કોપી હોય જેને આંક-૫૫ થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

આ કામના આરોપીએ તેઓની સામેની ચાલતી ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો રજુ કરવા માટે ખોટું સોગંદનામું રજુ કરી તે સોગંદનામા ની છકીકતો ખરી હોવાનું જગાવી તેમજ મુખ્ય અરજીમાં પાણ ભાડા બાબતની ખોટી છકીકતો જગાવેલ હોવાનું નામદાર કોર્ટનાં રેકર્ડ પર આવેલ છે અને એમ કરી હાલના આરોપીએ સદરહુ ગુન્હો કરેલ હોવાથી તેઓને જે તે વખતે નામદાર કોર્ટને એ અંગે

અરજી આપવી પડેલી અને તે અરજી આદારે હાલ આરોપી વિરુદ્ધ આ કેસ થયેલ છે.

આ કામના આરોપી વારંવાર નામદાર કોર્ટ સમક્ષ આવી ખોટી રજુઆતો કરવાની ટેવાવાળા છે અને અલગ અલગ નામદાર કોર્ટો સમક્ષ અલગ અલગ કાર્યવાહીઓ માં આવી ખોટી રજુઆતો અને પુરાવાઓ રજુ કરેલ છે. જે અંગે હાલના આરોપી વિરુદ્ધ તા.૨૧/૧૨/૧૭ થી રાજકોટ મુકામે નામદાર ફેમીલી કોર્ટ હુકમ મુજબ આજ પ્રકારની ફરીયાદ એન.સી.ગુ.ર. નં.૮૨/૧૭ થી દાખલ થયેલ છે. જેમાં પણ આરોપીએ ભરણ પોષણાની રકમ ઉપાડી લીધેલ હોવા છતાં આવી રકમ મળેલ નથી તેવી નામદાર કોર્ટમાં અરજી કરી, ખોટો કેસ ફરીયાદી વિરુદ્ધ કરી ગુન્હો કર્યા અંગેની ફરીયાદ તેઓએ દાખલ કરાવેલ જે ફરીયાદની ખરી નકલ તેઓ આજરોજ સાથે લાવેલ છે. આ કામે તેઓ કોર્ટનું દ્યાન દોરતા નામદાર ફેમીલી કોર્ટ રાજકોટએ તેઓને યોગ્ય સ્થળે ફરીયાદ કરવાનું જગ્યાવતા તેઓને પ્ર.નગર પો.સ્ટે. માં આ ફરીયાદ આપેલી જેનો ડેપ્યુટ હુકમ ની ખરી નકલ પ્ર.નગર માંથી મેળવી આ કામે અંક-પક થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે.

આ કામે પ્ર.નગર નાં ત.ક.અ. દ્યારા હાલના આરોપી વિરુદ્ધ તા.૨૧/૦૭/૧૮ નાં રોજ તહોમતનામા નં.૦૧/૧૮થી તહોમતનામું ખરી મેહ.ચીફ જ્યુડી.મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબ રાજકોટના ઓ સમક્ષ ચાર્જશીટ ફાઇલ કરેલ છે. જેની નકલ પ્ર.નગર માંથી મેળવી અંક-પક થી રજુ રાખવામાં આવેલ છે. સદરહુ ત.ક.અ. પાસેથી માંગેલ પરંતુ તે ચાર્જશીટ નો જ ભાગ હોય તેથી અલગથી ખરી નકલ આપેલ ન હોય જે માર્ક પક/૦૧ થી રજુ રાખેલ છે. આ કામના આરોપી તેમના પતિન થતા હોય તેમને જોયેથી ઓળખે છે.

સદર સાહેદની બચાવપક્ષે ઉલટ તપાસમાં તેઓ એ હકીકત સ્વીકારે છે

કે, આરોપી તેમના પતિન છે હાલના કેસમાં અગાઉ કયારેય તેમનું વેરીફીકેશન કે જુબાની થયેલી નથી.આરોપી એ રાજકોટ મુકામે તેમના વિરુદ્ધ કેસો કરેલા છે.તેમના વિરુદ્ધ આરોપીએ ડોમેસ્ટીક વાચોલેન્સની અરજી કરેલી જેમાં રકમ જમા કરાવવાનો હુકમ નામદાર કોર્ટ દ્વારા થયેલ છે.તેઓ અપીલમાં ગયેલા અને ત્યાં દ્વિપિયા એક લાખ જમા કરાવી સ્ટે મેળવેલ છે.

તેઓ એ હકીકતનો ઈન્કાર કરે છે કે, તેમણે રાજકોટ મુકામે એક જ પ્રકારની ફરીયાદ એક જ જગ્યાએ વારંવાર કરેલ છે.આરોપી રાજકોટ રહેતા હોવાથી રાજકોટ પો.સ્ટે.માં તેમના વિરુદ્ધ ફરીયાદ કરેલી.તેમણે આ ફરીયાદ તેમના પતિનીને ખોટી રીતે દબાવવા માટે કરેલી છે.તેમણે તે ચડેલ રકમ જમા કરાવેલ નથી.તેમના પતિનને હેરાન કરવા ખોટી રીતે આ કામે સાહેદ તરીકે જોડાય ખોટી જુબાની આપે છે.

પુરાવાનું પ્રથ્થકરણ, વિશ્લેષણ અને મુલ્યાંકન:-

ન્યાયશાસ્ત્રનો સિદ્ધાંત

ન્યાયશાસ્ત્રના સ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ 'પુરાવાનું મુલ્યાંકન' શબ્દને પુરાવાના કાયદામાં કયાંચ વ્યાખ્યાલબ્દ કરવામાં આવેલ નથી તે માટે કાનુન સમર્થીત કોઈ નિયમ નથી, પુરાવાનું મુલ્યાંકન કઈ રીતે કરવુ તે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજાગો પર આધારીત હોય છે. પુરાવાનું મુલ્યાંકનનો આધાર પુરાવાના કાયદાની કલમ-૦૩ માં કરવામાં આવેલી સાબિત અને નાસાબિતની વ્યાખ્યા પર આધારીત છે.

ફોજદારી કાર્યવાહીમાં પુરાવાનો બોજો ફરીયાદપદ્ધતિ ઉપર રહે છે. ફરીયાદપદ્ધતિ પોતાની હકીકતો શંકાથી પરે સાબિત કરવાની હોય છે. ફોજદારી કાર્યવાહીના તમામ તબક્કે પુરાવાનો બોજો કયારેય આરોપી ઉપર ખસતો નથી પરંતુ

ફરીયાદપક્ષે આરોપી ઉપરનું તહોમત નિઃશંકપણે પુરવાર કરવાનું રહે છે. સાબિત થયેલ હકીકત કોને કહેવાચ તે જોવામા આવે તો અદાલત સમક્ષ રજુ થયેલી બાબતો પરથી એક સામાન્ય સમજદારી ઘરાવતી વ્યક્તિ જે તે સંજોગોમાં જે તે હકીકતનું અસ્તિત્વ હોવાનું માને તો તેવી હકીકત સાબિત થયેલી ગણાય. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતો દ્વારા લઈ હાથ પરના કેસની હકીકતોનું નિરીક્ષણ કરવાનું રહે છે.

(૧૦).મુદ્દા નં.૦૧:- (૧૦.૧) મુદા નંબર-૦૧ ની ચર્ચા કરીયે તો તેમા ફરીયાદપક્ષે એવું પુરવાર કરવાનું છે કે આ કામના આરોપીએ પાંચમાં એડીશનલ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી, અમરેલીની કોર્ટમાં ચાલેલ ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં.૦૬/૨૦૦૭ ના કામે તેમના ફર્બાના મકાનમાં રહેતા હોવાની તેમજ તેમના ફર્બાને ભાડું ચુકવતા હોવાની હકીકત સૌંગદ ઉપર ખોટી જુબાની આપી ઈ.પી.કો.કલમ-૧૮૩ મુજબનો ગુનો કરેલ છે ? આમ આ મુદા ની રચના અને તેનો પ્રકાર જોતા આ મુદદો નિશંકપણે પુરવાર કરવાનો બોજો ફરીયાદપક્ષના માથે રહેલો છે. હવે આ બાબતે રેકર્ડ ઉપર આવેલ પુરાવાની ચર્ચા કરતા પહેલા આ મુદદાના લગતા કાયદાની જોગવાઈથો સમજવી જરૂરી છે જે નીચે મુજબ છે.

(૧૦.૨) ઈ.પી.કો.કલમ ૧૮૧. ખોટો પુરાવો આપવો :-

“ કોઈ પણ વ્યક્તિના, શપથ અથવા કાનુનની સ્પષ્ટ જોગવાઈથી સત્ય કહેવા પોતે કાનુનબદ્ધ હોવા છતાં, અથવા કોઈ વિષય પર એકરાર કરવા માટે કાનુનબદ્ધ હોવા છતાં, જે નિવેદન ખોટું હોય અને જે ખોટું હોવાનું પોતે જાણતી કે માનતી હોય અથવા જ સત્ય હોવાનું પોતે માનતી ન હોય તેવું નિવેદન કરે તેણે ખોટો પુરાવો આપ્યો કહેવાચ.”

સમજૂતી - ૧ :- કોઈ નિવેદન મૌખિક હોય અથવા અન્ય રીતે કરેલું હોય તો પણ તે આ કલમનાં અર્થમાં આવી જાય છે.

સમજૂતી - ૨ :- શાખ કરનારની પોતાની માન્યતા અંગે કોઈ ખોટું નિવેદન આ કલમનાં અર્થમાં આવી જાય છે અને પોતે જે બાબત માનતી ન હોય તે બાબત માને છે તેમ કહેવાથી તથા પોતે જે બાબત જાણતી ન હોય તે જાણો છે તેમ કહેવાથી, ખોટો પુરાવો આપવા માટે દોષિત ઠરી શકે છે.

દ્રષ્ટાંત ઘ :- ‘ક’ શાપથ પર પોતે સાચું કહેવા બંધાયેલ છે. એ બાબતમાં કશું જાણતો ન હોવા છતાં ‘ક’ કહે છે કે અમુક જગાએ અમુક દિવસે ‘ક’ હતો તેમ પોતે જાણો છે. જળાવેલ જગાએ ‘ક’ પોતે હોય કે ન હોય તો પણ ‘ક’ ખોટો પુરાવો આપે છે.

ઇ.પી.કો.કલમ ૧૮૩ :- ખોટો પુરાવો અંગે સજા :-

“ કોઈ પણ વ્યક્તિ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં કોઈ પણ તબક્કે ઈરાદાપુર્વક ખોટો પુરાવો આપે અથવા ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં કોઈ પણ તબક્કે ઉપયોગમાં લેવાય તે હેતુથી ખોટો પુરાવો ઉભો કરે તેને સાત વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદની સજા કરવામાં આવશે તથા તે દંડને પાત્ર પણ થશે.”

અને કોઈ પણ વ્યક્તિ અન્ય કોઈ પ્રસંગે ખોટો પુરાવો આપે અથવા ઉભો કરે તેને વળા વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદની સજા કરવામાં આવશે તથા તે દંડને પાત્ર પણ થશે.

સમજૂતી - ૧ :- લશકરી ન્યાયાલય સમક્ષની ઇન્સાફી કાર્યવાહી ન્યાયિક કાર્યવાહી છે.

સમજૂતી - ૨ :- કોઈ ન્યાયની અદાલત સમક્ષ કાર્યવાહી થતાં પહેલાં કાનુની આદેશ મુજબ તપાસ કરવામાં આવે તે ન્યાયિક કાર્યવાહીનો એક તબક્કો છે, પછી

ભલે તે તપાસ કોઈ ન્યાયની અદાલત સમક્ષ ન થાય.

દસ્તાવેજ -ધ:- ‘ક’ની સામેનો મુક્કદમો ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટે મોકલી આપવો જોઈએ કે કેમ તે નકકી કરવાની મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષની તપાસમાં જે ખોટું હોવાનું ‘ક’ જાણતો હોય તેવું નિવેદન તે સોગંદ ઉપર કરે છે. આ તપાસ ન્યાયિક કાર્યવાહીનો એક તબક્કો હોવાથી ‘ક’ એ ખોટો પુરાવો આપ્યો છે.

સમજુતી ૩:- કાનુન મુજબ કોઈ ન્યાયની અદાલતનાં આદેશ મુજબ અને કોઈ ન્યાયની અદાલતના અધિકાર હેઠળ તપાસ કરવામાં આવે તે ન્યાયિક કાર્યવાહીનો એક તબક્કો છ.પણી ભલે તે તપાસ કોઈ ન્યાયની અદાલત સમક્ષ ન થાય.

ઇ.પી.કો.કલમ ૫૧ :- સોંગંડ :-

“સોગંદ એ શબ્દમાં સોગંદના બદલે કાયદાથી ગંભીરતાપૂર્વક લેવાની પ્રતિજ્ઞાનું અને કોઈ રાજ્ય સેવક સમક્ષ જે કરવાનું કાયદા મુજબ આવશ્યક હોય કે કાયદાથી અધિકૃત કરેલ હોય તેવા અથવા કોઈ ન્યાયાલય કે તેની બહાર સાબિતી માટે ઉપયોગમાં લેવાનો એકરારનો સમાવેશ થાય છે.”

CrPC Sec 2(i) “judicial proceeding” includes any proceeding in the course of which evidence is or may be legally taken on oath;

General Clauses Act, Sec.3(62) :- “swear”, with its grammatical variations and cognate expressions, shall include affirming and declaring in the case of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing.”

General Clauses Act, Sec.3(3) :- “affidavit” shall include affirmation and declaration in the case

of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing."

Oath Act Sec.14.:-"Every person giving evidence on any subject before any Court or person hereby authorised to administer oaths and affirmations shall be bound to state the truth on such subject."

(૧૦.૩) આમ સબબ ગુનાના કામે ફરીયાદપક્ષના પુરાવાનું વિશ્લેષણ કરતા પહેલા આ અગત્યની હકીકત નોંધવી જરૂરી જગ્યાએ છે કે કોર્ટ માત્ર ભોગ બનનાર (ફરીયાઈ) અને આરોપી વર્ચે ન્યાય કરવાનો નથી પરંતુ સમાજને પણ આ ન્યાયની અસર થતી હોય છે તેથી તે લક્ષમાં લઈ ન્યાય કરવાનો હોય છે.આ તબક્કે એ પણ નોંધવું આવશ્યક માનું છું કે, કોઇપણ ફરીયાઈને ન્યાય લેવા માટે સૌપ્રથમ પ્રોસીક્યુશન એજન્સી ઉપર આધાર રાખવો પડે છે.આ એજન્સી પૈકી કોઇપણ વ્યક્તિ દર્શાવા સહીત કે દર્શાવા વગરની કોઈ ભુલ કરે તો તેનો ભોગ ખરેખર ભોગ બનનાર (ફરીયાઈ) ને બનવું ન પડે તે પણ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટની જોવાની ફરજ છે.

In Ugar Ahir & Ors. v. State of Bihar,AIR 1965 SC 277,Hon'ble Apex Court held as under:-
 "The maxim **falsus in uno,falsus in omnibus** (false in one thing, false in every thing) is neither a sound rule of law nor a rule of practice. Hardly one comes across a witness whose evidence does not contain a grain of untruth or at any rate exaggerations, embroideries or embellishments. It

is, therefore, the duty of the court to scrutinise the evidence carefully and, in terms of the felicitous metaphor, separate the grain from the chaff, But, it cannot obviously disbelieve the substratum of the prosecution case or the material parts of the evidence and reconstruct a story of its own out of the rest."

In the case of **Bhupendra sharma Vs. State of H.P.- 2004(1) GLR 761 (SC)** Hon'ble court has held that, "The evidence cannot be read in piecemeal and defence cannot take advantage of reading some one or two portions here and there from evidence of witness. The evidence is required to be read as a whole and thereafter, it is required to be weighed and appraised."

(૧૦.૪.૧) આમ આ મુદ્દાના કામે ઉપરોક્ત જુદા જુદા કાયદાની જોગવાઈથો તથા નામદાર વડી અદાલત ધ્વારા ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો ઘ્યાને લઈ પુરાવાનુ મુલ્યાંકન, વિષ્ણેષણ તથા પ્રથકકરણ કરવાનુ રહે છે. આમ આ કામના આરોપીએ પાંચમાં ચીક જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબ સમક્ષ ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં.૦૬/૦૭ થી ભરણપોષણ વધારવા માટે દાખલ કરેલી જે આ કામે આંક-૪૭ થી રજુ છે અને સબબ અરજીના સમર્થનમાં આંક-૦૭થી સરતપાસનુ સૌંગદનામુ રજુ કરેલ છે જે આ કેસના કામે આંક-૪૮થી રજુ છે અને આ સૌંગદનામામાં સૌંગદ ઉપર આવી હકીકત જણાવેલ છે કે હું ચલાલા મુકામે મારા ફૈયબાના ધરમાં રહું છુ અને મારા ફૈયબાને ભાડુ ચુકવવુ પડે છે. આમ સબબ

પરચુરણ અરજીના કામે જે સરતપાસનું સોંગદનામું રજુ કરેલ તેમાં ઉલટ તપાસમાં અરજદારે આ હકીકત સ્વીકરારેલ છે કે “ મેં સરતપાસના સોંગદનામાંને વાંચીને સહી કરેલી.એ વાત ખરી છે કે સરતપાસના સમયે હું જાણતી હતી કે ચલાલા બટ્ટ શેરીવાળું મકાન મારા ફૈયબાના નામે નાહી પરંતુ મારા પિતાજી ના નામે છે. ગુણવંતીબેન ઉંઝે સગુણાબેન ચલાલા મુકામે રહે છે તેમજ ગુણવંતીબેનના નામનું મકાન ચલાલામાં નથી. મારા ફૈયબા સગુણાબેન ચલાલા મુકામે મારા પિતાજીના મકાનમાં રહે છે માટે સગુણાબેનને કોઈ ભાડુ ચુકવવું પડતું નથી. આમ આરોપીએ તેમના ફૈયબાના નામે મકાન નથી તેમજ તેમને ભાડુ ચુકવવું પડતું નથી તે હકીકતને સ્વીકારેલ છે આમ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-પદ મુજબ ઉપરોક્ત સ્વીકૃત તથ્યોને સાબિત કરવાની જરૂરીયાત રહેતી નથી.

(૧૦.૪.૨) વધુમાં ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં ચલાલા નગરપાલીકાના ચીફ ઓફિસરશ્રી પ્રશાંત કુમારને આ કામે સાહેદ તરીકે આંક-૩૨ થી તપાસવામાં આવેલ છે તેઓ જુબાનીમાં જણાવે છે કે ચલાલા નગર પાલિકાના આકારણી રજીસ્ટરમાં મકાન નં.પર્ચ ૧ ની વિગતો સને ૨૦૦૩-૦૪ થી આજદિન સુધી આ મકાન ભાયાભાઈ ઉંઝે ભાયલાલભાઈ અરજણાભાઈ માઢકના માલિકી કબજા ભોગવટામાં હોવાનું કચેરીમાં નોંધાયેલ છે. તેમજ ચલાલા નગરપાલિકામાં ગુણવંતીબેન અરજણાભાઈ માઢક, સગુણાબેન અરજણાભાઈ માઢક તથા લીલાબેન મનસુખભાઈ દવે ના નામે કોઈ મિલકત નોંધાયેલ નથી. આ કામે રજુ આંક-૫૦ વાળું ચલાલા નગરપાલીકાનું માહીતી અધિકાર હેઠળ આપેલ જવાબ વંચાણે લેતા ચલાલામાં ગુણવંતીબેન માઢકના નામનો કોઈ મકાન આવેલ નથી તેમજ મકાન નં.પર્ચ ભાઈલાલ અરજણાભાઈના નામે છે. વધુમાં આંક-૫૧થી ચલાલા નગરપાલીકાનું માહીતી અધિકાર હેઠળ આપેલ જવાબ વંચાણે લેતા

ચલાલા નગરપાલીકામાં સગુણાબેન અ.માફકના નામજી મિલકત/મકાન જ્યાબેન નાગજીભાઈ જેટાણીયાને વેચેંલ છે અને હાલમાં મહેબુબભાઈ નુર મહમદભાઈના કંજામાં છે.વધુમાં આ કામના અરજદાર/આરોપી સૌંગદ ઉપરની જુબાનીમાં આ હકીકત સ્વીકારેલ છે કે મારા ફૈયબાના નામે ચલાલા મુકામે મિલકત નથી તેમજ તેમને મકાન ભાડુ ચુકવવું પડતું નથી.

આમ અરજદાર/આરોપીની ઉપરોક્ત મોખ્યિક કબુલાતને નગરપાલીકાના સાહેદે દસ્તાવેજી પુરાવો રજુ કરી સમર્થન આપ્તો પુરાવો આપેલ છે જેથી આરોપીના ફૈયબાને મકાન નહીં હોવા બાબતની તથા મકાન ભાડુ નહીં ચુકવવા બાબતની કબુલાત આ ગુનાના કામે ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૨૨ મુજબ સુસંગત છે.

આમ નગરપાલીકાના સાહેદી જુબાની તથા રજુ જાહેર દસ્તાવેજી પુરાવાથી આરોપીના ફૈયબાના નામે ચલાલા મુકામે કોઈ મકાન આવેલ નથી જેથી આ હકીકત ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૩૫ મુજબ આ ગુનાના કામે સુસંગત છે.આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત ધ્યારા **Murugam v. State of Tamilnadu, AIR 2011 SC 1691**ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્યાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે.આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવેલ છે કે ,Document made ante litem motam can be relied upon safely , when such documents are admissible u/s.35 of IEA.

વધુમાં ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર વડી અદાલત ધ્યારા **Afzuddin Ansari v. State of West Bengal (1997) 2 Crimes, 53** ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્યાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે.આમ નામદાર અદાલતે ઠરાવેલ છે કે " A man may lie but a

document will never lie."

વધુમાં આ અદાલત ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૧૧૪ ના દ્રષ્ટાંત-'છ' મુજબ 'જયુડીશિયલ અને ઓફીસીયલ એક્ટ નિયમિત રીતે બજાવવામાં આવેલ છે અને આરોપીના વર્તન તેમજ ખોટો પુરાવો આપેલ હોવા બાબતના અસ્તિત્વનું અનુમાન કરી શકે છે.

આમ ચલાલા મુકામે આરોપીના ફૈયબા ગુણવંતીબેન ઉફ્ફ સગુણાબેનના નામે કોઈ મકાન કે મિલકત આવેલ નથી તેમજ આરોપી તેમના ફૈયબાના મકાનમાં ભાડે રહેતા હોવાની હકીકત પણ ખરી નથી. આમ ઉપરોક્ત હકીકતને ફરીયાદપક્ષે મોખ્યિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવાથી નિશંકપણે પુરવાર કરેલ છે.

(૧૦.૪.૩) ખોટો પુરાવો આપવાનો ગુનો ફરીયાદપક્ષે પુરવાર કરવા માટે ઇ.પી.કો.કલમ-૧૮૧ માં સમાયેલ તત્વો (૧) સાચુ કહેવાની કાયદેસરની ફરજ (૨) સૌંગદ ઉપર ખોટુ કથન કરવુ (૩) આ કથન ખોટુ છે એવી જાણ કે માન્યતા સહિત ખોટુ કથન કરેલ છે આમ ત્રણોચ તત્વો પુરવાર કરવા પડે છે. હવે આ કામે ફરીયાદપક્ષ તરફે રજુ પુરાવાનું ઉપરોક્ત ત્રણોચ તત્વો સાથે વિહંગાવલોકન કરવુ જરૂરી જાણાય છે જે નીચે મુજબ છે : -

(૧) સાચુ કહેવાની કાયદેસરની ફરજ :- આ કામના અરજદારએ ફો.પ.અ.૦૯ / ૦૭ ના કામે આંક-૦૭થી સૌંગદનામું રજુ કરેલ છે જે આ ગુનાના કામે આંક-૪૮થી રજુ છે તેની હકીકતો મુજબ અરજદારે તેમના ફૈયબાના મકાનમાં ભાડે રહી ભાડુ ચુકવતા હોવાની હકીકત જાણાવેલ છે પરંતુ ઉલટ તપાસમાં આવી હકીકત જાણાવે છે કે ચલાલા ભટ્ટ શેરી વાળુ મકાન મારા પિતાજીના નામે છે તેમજ મારા ફૈયબા સગુણાબેન ચલાલા મુકામે મારા પિતાજીના મકાનમાં રહે છે માટે સગુણાબેનને કોઈ ભાડુ ચુકવવુ પડતુ નથી. આમ આ કામના અરજદારે

ફોજદારી પરચુરણ અરજીના કામે સૌંગદનામામાં સાચી હકીકત કહેવાની કાયદેસરની ફરજ હોવા છતા તેમના ફૈયબાના મકાનમાં રહેતા હોવાની તેમજ ફૈયબાને ભાડુ ચુકવતા હોવા ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો આપેલ છે. વધુમાં આંક-૪૮ વાળો દસ્તાવેજ ન્યાયાલયમાં નોંધેલ પુરાવાની પ્રમાણીત નકલ છે જેથી સબબ દસ્તાવેજની હકીકતો ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૭૮ તથા કલમ-૮૦ મુજબ સાચી હોવાનું ન્યાયાલય અનુમાન કરી શકશે.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોર્ય અદાલત ધ્વારા

Baban Singh v. Jagadish Singh, AIR 1967 SC 68;ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્વાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે. આમ નામદાર સર્વોર્ય અદાલતે ઠરાવેલ છે કે ,Where a false affidavit is sworn by a witness in a proceeding before a Court the offence would fall under this Section and S. 192. It is the offence of giving false evidence or of fabricating false evidence for the purpose of being used in a judicial proceeding.

(૨) સૌંગદ ઉપર ખોટુ કથન કરવું :-સૌંગદની વ્યાખ્યા ઈ.પી.કો.કલમ-૫૧માં જગ્યાએલ છે. આમ આ કામના અરજદારે ફો.પ.અ.૦૬ /૦૭ ના કામે જે સરતપાસનું સૌંગદનામું રજુ કરેલ છે જે આ કામે આંક-૪૮થી રજુ છે તે મુજબ આ કામના અરજદારે ન્યાયાલય સમક્ષ તેમના ફૈયબાને ચલાલા મુકામે કોઈ મકાન કે મિલકત ન હોવા છતા ફૈયબાને મકાન ભાડુ ચુકવાવા બાબતની હકીકતને સાબિતીના હેતુથી એકરાર કરી, ઓથ એકટની કલમ-૧૪ મુજબ સાચુ કથન કરવા માટે બંધાયેલ હોવા છતા સોગંદ ઉપર ખોટુ કથન કરેલ છે.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર વડી અદાલતના

Sanwal v. Emperor, 28 CrLJ 133 : AIR 1927 Sind

113. ના ચુકાદા માં પ્રસ્ત્થાપિત સિદ્ધાંત છ્યાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે. આમ નામદાર સર્વોરચ અદાલતે ઠરાવેલ છે કે "The duty to state the truth is laid down in **Sec.14 of the Oaths Act, 10 of 1873.** It arises when a person is giving evidence before any Court or person authorised by the said Act to administer oaths and affirmations. In a case a person making a false statement in an affidavit filed in support of an application for transfer of a criminal case was held guilty under Section 193, I.P.C.

(૩) આ કથન ખોટું છે એવી જાણ કે માન્યતા સહિત ખોટું કથન કરવું :-આ કામના આરોપીએ આંક-૪૮ ના સોગદનામામાં સરતપાસમાં આરોપી/અરજદારે તેમના ફૈયબાને મકાન ભાડું ચુકવતા હોવાની હકીકત જગ્યાવેલ છે પરંતુ ઉલટ તપાસમાં આવી હકીકત જગ્યાવે છે કે ચલાલા ભટ્ટ શેરી વાળું મકાન મારા પિતાજીના નામે છે તેમજ મારા ફૈયબા સગુણાબેન ચલાલા મુકામે મારા પિતાજીના મકાનમાં રહે છે માટે સગુણાબેનને કોઈ ભાડું ચુકવવું પડતું નથી. આમ આ કામના આરોપીએ તેમના ફૈયબા ગુણવંતીબેન ઉઝ્જ્ઞ સગુણાબેનના નામે ચલાલા મુકામે કોઈ મિલકત/મકાન ન હોવાનું તેમજ ફૈયબાને ભાડું ન આપવાનું જાણવા છિતા એટલે કે આરોપીએ સોંગદનામાની ઉપરોક્ત હકીકત ખોટી છે તેવું જાણતા હોવા છિતા ખોટું નિવેદન કરેલ છે.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોરચ અદાલત ઘારા **Ranjit Singh vs The State Of Punjab (PEPSU) AIR 1959, SC** ના ચુકાદા માં પ્રસ્ત્થાપિત સિદ્ધાંત છ્યાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે. આમ નામદાર સર્વોરચ અદાલતે ઠરાવેલ છે કે "A false statement as to belief falls under purview of that section by

reason of **Explation 2 to sec 191** which says that a person may be guilty of giving false evidence even when he states that he believes a thing, which he does not in fact believe."

(૧૦.૪.૪) આમ, ફરીયાદી તથા ફરીયાદપક્ષના સાહેદોની જુબાની તથા રજુ થયેલ દસ્તાવેજી પુરાવો વંચાએ લેતા આ કામના અરજદાર/આરોપીએ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં, કાયદા (ઓથ એકટ, ૧૮૭૩ની કલમ-૧૪)ની સ્પષ્ટ જોગવાઈ થી સત્ય કહેવા માટે કાનુનબદ્ધ હોવા છતા, ફો. પ. અ. ૦૬ / ૦૭ ના કામે આંક-૦૭થી સૌંગદનામામાં કે જે આ ગુનાના કામે આંક-૪૮થી રજુ છે તેની હકીકતો મુજબ આરોપીના ફૈયબા ગુણવંતીબેન ઉદ્દેશ સગુણાબેનના નામે ચલાલા મુકામે કોઇ મિલકત/મકાન ન હોવા છતા તેમના ફૈયબાને મકાન ભાડુ ચુકવવું પડે છે તે બાબતની હકીકતને આરોપીએ સાબિતીના હેતુથી એકરાર કરી સોગંદ ઉપર ખોટો પુરાવો આપી, ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ઉપયોગમાં લેવાય તે હેતુથી દરીદાપૂર્વક એટલે કે કટ્યાનું પરીણામ જાણતા હોવા છતા ખોટો પુરાવો આપેલ છે.

આમ ઉપરોક્ત આરોપીએ ખોટો પુરાવો આપેલ હોવાની હકીકતને ફરીયાદપક્ષે મોખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવાથી નિશંકપણે સાબિત કરેલ હોવાનું આ અદાલતનું સ્પષ્ટપણે માનવું છે. આમ ફરીયાદપક્ષે ફરીયાદ હકીકત તથા ઇ. પી. કો. કલમ-૧૮૧ અને કલમ-૧૮૩ના તત્વો નિશંકપણે પુરવાર કરેલ છે. આમ ફરીયાદપક્ષનો ઉપરોક્ત પુરાવો વંચાએ લેતા મુદ્દા નં. ૦૧નો જવાબ હું હકારમાં આપું છું.

(૧૧) મુદ્દા નં. ૦૨ : - મુદ્દા નંબર-૦૧ ની ચર્ચા કરીયે તો તેમા ફરીયાદપક્ષે એવું પુરવાર કરવાનું છે કે આરોપીએ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ખોટો પુરાવો આપી, ખોટો

એકરાર કરી, પુરાવામાં ગ્રાહ્ય હોય તેવો પુરાવો આપી કે જે પુરાવો ખોટો છે તેવું
તમો જાણતા હોવા છતા તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરી
ઈ.પી.કો.કલમ-૧૮૮, ૨૦૦ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુજરો કરેલ છે ? આમ આ મુદા
ની રચના અને તેનો પ્રકાર જોતા આ મુદદો નિશંકપણે પુરવાર કરવાનો બોજો
ફરીયાદપક્ષના માથે રહેલો છે. હવે આ બાબતે રેકર્ડ ઉપર આવેલ પુરાવાની ચર્ચા
કરતા પહેલા મુદદાના લગતું કાયદાની જોગવાઈઓ સમજવી જરૂરી છે જે નીચે
મુજબ છે.

(૧૧.૧) ઈ.પી.કો.કલમ ૧૮૮ :- કાનુની રીતે પુરાવામાં લઈ શકાય તેવા
એકરારમાં ખોટું નિવેદન કરવું :-

“કોઈ પણ વ્યક્તિ, પોતે કરેલા અથવા પોતાની સહીવાળા જે એકરારને
કોઈ ન્યાયલય અથવા કોઈ જાહેર નોકર કે અન્ય વ્યક્તિ, જે, કોઈ હકીકતનાં
પુરાવા તરીકે લેવા માટે કાનુનબદ્ધ હોય અથવા અધિકૃત હોય તેવા જે ઉદેશ્યથી
એવો એકરાર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા ઉપયોગમાં લેવાચા હોય તેને સ્પર્શતી
મહત્વની કોઈ બાબતમાં જે નિવેદન ખોટું હોય અથવા જે ખોટું હોવાનું પોતે
જાણતી હોય અથવા માનતી હોય અથવા જે સત્ય હોવાનું પોતે માનતી ન હોય
તેવું નિવેદન કરે અથવા તે ઉપર સહી કરે તેને, તેણે પોતે ખોટો પુરાવો આખ્યો છે
તેમ ગણી તે મુજબ સજા કરવમાં આવશે.”

ઈ.પી.કો.કલમ ૨૦૦ :- આવો એકરાર ખોટો હોવાનું જાણવા છતાં સાચાં તરીકે
વાપરવો :- “કોઈ પણ વ્યક્તિ એવો એકરાર કોઈ મુદાની બાબતમાં ખોટો
હોવાનું જાણવા છતાં તેનો સાચાં એકરાર તરીકે બષ્ટપણે ઉપયોગ કરે અથવા
કરવાની કોશિશ કરે તેને, તેણે પોતે ખોટો પુરાવો આખ્યો છે તેમ ગણીને તે મુજબ

સજ્ઞા કરવામાં આવશે.”

સમજુતી :— માત્ર કોઈ અનૌપચારીકતાનાં કારણે ગ્રહ્ય ન હોય તેવો એકરાર પણ કલમ – ૧૮૮ અને ૨૦૦ નાં અર્થ મુજબ એકરાર છે.

Declaration is not defined in law but According to US legal dictionary, "A declaration means a formal statement, proclamation, or announcement embodied in an instrument. For example, declaration of dividend, declaration of intention and declaration of trust.

(૧૧.૨) આમ, ફરીયાઈ તથા ફરીયાદપક્ષના સાહેદોની જુબાની તથા રજુ થયેલ દસ્તાવેજી પુરાવો વંચાણે લેતા આ કામના અરજદાર/આરોપીએ ન્યાયાલય સમક્ષ ફો.પ.અ.૦૬ / ૦૭ ના કામે આંક-૦૭થી સૌંગદનામામાં કે જે આ ગુનાના કામે આંક-૪૮થી રજુ છે તેની હકીકતો ને સ્પર્શતી મહત્વની બાબતમાં એકરાર કરેલ છે તે મુજબ આરોપીના ફૈયબા ગુણવંતીબેન ઉર્ફ સગુણાબેનના નામે ચલાલા મુકામે કોઈ મિલકત/મકાન ન હોવા છતા તેમના ફૈયબાને મકાન ભાડુ ચુકવવુ પડે છે તે બાબતની હકીકત ખોટી હોવાનું જાણતા હોવા છતા આરોપીએ સાબિતીના હેતુથી એકરાર ઉપર સહી કરી સોગંદ ઉપર ખોટો પુરાવો આપેલ છે.

વધુમાં આ કામના આરોપીએ પોતાના ફૈયબાને મકાન ભાડુ ચુકવતા ન હોવાનું જાણતા હોવા છતા ન્યાયાલય સમક્ષ ઉપરોક્ત મુદ્દાની બાબતમાં પોતાની સહીથી એકરાર કરી તે એકરારની હકીકતો ખોટી હોવાનું જાણતા હોવા છતા તેને સાચા એકરાર તરીકે બષ્ટપણે ઉપયોગ કરેલ છે. આમ આરોપીએ ન્યાયાલયમાં ખોટી હકીકતો બાબતે એકરાર કરી તેને સાચા તરીકે બષ્ટપણે ઉપયોગ કરી ખોટો પુરાવો આપેલ છે.

(૧૧.૩) આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા

Baban Singh v. Jagadish Singh, AIR 1967 SC 68; નાચુકાદા માં પ્રસ્ત્થાપિત સિદ્ધાંત દ્વારે લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે. આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવેલ છે કે “Section 199 deals with statements and declarations made voluntarily provided they are capable of being used as evidence and which the Court is bound to receive as evidence. Section 199 deals with declarations and does not state that the declaration must be on oath. The only condition necessary is that the declaration must be capable of being used as evidence and which any Court of justice or any public servant or other person, is bound or authorised by law to receive as evidence.”

“ **A. Vedamuttu, (1868) 4 MHC 185; Asgarali, (1943) Nag 547** - This section makes the penalty attached to the offence of giving false evidence applicable to declarations which, although not compellable, have, on being made, the same effect as the compulsory declarations referred to in Ss. 51 and 191.”

આમ કાયદાની જોગવાઈઓ, ફરીયાદપક્ષ તરફે રજુ મોખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવો તથા નામદાર વડી અદાલત દ્વારા પ્રસ્ત્થાપિત સિદ્ધાંતો મુજબ આ કામના આરોપીએ ન્યાયાલય સમક્ષ પોતાની સહીવાળો એકરાર કરી તે એકરારને સાચા તરીકે બષ્ટપણે ઉપયોગ કરી ખોટો પુરાવો આપેલ હોવાની હકીકતને ફરીયાદપક્ષે મોખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવાથી નિશંકપણે સાબિત કરેલ હોવાનું આ અદાલતનું

સ્પષ્ટપણે માનવું છે.આમ ફરીયાદપક્ષે ફરીયાદ હકીકત તથા ઈ.પી.કો.કલમ-૧૮૮ તથા કલમ-૨૦૦ ના તત્વો નિશંકપણે પુરવાર કરેલ છે.આમ ફરીયાદપક્ષનો ઉપરોક્ત પુરાવો વંચાએ લેતા મુદ્દા નં.૦૨નો જવાબ હું હકારમાં આપું છું.

(૧૨).હવે આ ગુનાની દલીલના તબકકે આરોપીના વિ.વકીલશ્રી વી.અમ.લરછા ધ્યારા તેઓની મોખિક દલીલમાં કેટલાક મુદ્દાઓ ઉઠાવેલ છે તેની ચર્ચા હું સંક્ષિપ્તમાં કરું છું.

(ક) આરોપીના વિધ્યાન વકીલશ્રીએ દલીલ કરેલ છે કે આ કામમાં કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોએ ફરીયાદ હકીકતને સમર્થન આપતો પુરાવો આપેલ નહીં તેમજ નગરપાલીકાના સાહેદે કોઈ મહત્વનો પુરાવો આપેલ નથી જેથી તેમની જુબાની ઉપર વિશ્વાસ રાખી શકાય નહીં અને આરોપીને શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ છરાવી છોડી મુકવા દલીલ કરેલ છે પરંતુ તેઓની આ દલીલમાં તથ્ય નથી કારણ કે, ફરીયાદી તથા સાહેદોની જુબાની વંચાએ લેતા આરોપીના ફૈયબાના નામે ચલાલા મુકામે કોઈ મકાન ન હોવા છતા તેમના ફૈયબાને મકાન ભાડુ આપવું પડે છે તે બાબતની હકીકતને સાબિતીના હેતુથી એકરાર કરી સોગંદ ઉપર ખોટો પુરાવો આપી, જ્યાયિક કાર્યવાહીમાં ઉપયોગમાં લેવાય તે હેતુથી દરાદાપૂર્વક ખોટો પુરાવો આપેલ છે જેથી તેઓની જુબાની ઉપર વિશ્વાસ રાખી શકાય છે તેવું આ અદાલતનું સ્પષ્ટપણે માનવું છે.

વધુમાં કોઈ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૧૩૪ મુજબ મહત્વની બાબત રજુ કરવામાં આવતા પુરાવાની ગુણવત્તા, સાહેદની વિશ્વસનીયતા છે અને સાહેદોની સંખ્યા કે પુરાવાનાં જથ્થા પરથી કોઈ હકીકત સાબીત કરી શકાય નહીં.

Act enacts that no particular number of witnesses is required for proof of any fact.

In **Vadivelu Thevar Vs. State of Madras AIR 1957 SC 614** it was observed on Page 619, `Hon'ble Supreme Court has Held that, "Hence, in our opinion, it is a sound and well-established rule of law that the court is concerned with the quality and not with the quantity of the evidence necessary for proving or disproving a fact.

(ખ) આરોપીના વિદ્વાન વકીલશ્રી ધ્વારા દલીલ કરેલ છે કે આ કામમાં આરોપી વિરુદ્ધ ફરીયાદ દાખલ થતા કર્યા બાદ કોર્ટ ધ્વારા કોઈ ફરીયાદી કે સાહેદોનું વેરીફીકેશન લીધેલ નથી કે પુરાવો નોંધેલ નથી જેથી આરોપીને શંકાના લાભ આપી નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવા દલીલ કરેલ છે પરંતુ તેઓની દલીલમાં તથ્ય નથી કારણ કે, નામદાર ચોથા એડીશનલ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રી ના ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૧૮૮ (૧)(બી)(ક) અનુયાયે હુકમ મુજબ, આરોપી વિરુદ્ધ ચીફ જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટ, અમરેલીના રજીસ્ટ્રારશ્રીએ સી.આર.પી.સી. કલમ-૨૦૦(અ) અનુયાયે જાહેર સેવકની હેસીયતથી ફરજના ભાગ રૂપે ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે.

આ કામે નામ.કોર્ટના રજીસ્ટ્રારશ્રીએ ફરજના ભાગ રૂપે જાહેર સેવકની હેસીયતથી ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે આમ જાહેર સેવક જયારે પોતે ફરીયાદી હોય તો ફરીયાદીનું વેરીફીકેશન કે સાહેદોની જુબાની સી.આર.પી.સી. કલમ-૨૦૦(અ) મુજબ નોંધવી જરૂરી જણાતી નથી.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોરચ અદાલત ધ્વારા

C.P.Yogeshwara V. Registrar, Karnataka
Lokayukta, 2007 crlJ, 3806 ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્વાને

લેવા જરૂરી જગાય છે. આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે છરાવેલ છે કે “Where complainant filed by registrar lokayukta in discharge his official duties, the complaint being a public servant, in view of the proviso (a) of sec 200 crpc , his examination was found not necessary.”

(ગ) આરોપીના વિદ્યાન વકીલશ્રી ધ્યારા દલીલ કરેલ છે કે આ કામમાં આરોપી વિરુદ્ધ ફરીયાદ દાખલ થતા પહેલા કોર્ટ ધ્યારા ખોટના પુરાવા બાબતે કોઈ પ્રાથમિક દિંકવાયરી કરેલ નથી જેથી સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૩૪૦ની જોગવાઈથોનું પાલન થયેલ ન હોવાથી આરોપી વિરુદ્ધની સંપૂર્ણ ટ્રાયલ દુષ્ટિ થયેલ છે જેથી આરોપીને શંકાના લાભ આપી નિર્દોષ છરાવી છોડી મુકવા દલીલ કરેલ છે પરંતુ તેઓની દલીલમાં તથ્ય નથી કારણ કે, આ કામના આરોપીએ ન્યાયિક કાર્યવાહી દરમિયાન દરાદાપૂર્વક સોંગદ ઉપર અમુક હકીકત સાબીતીના હેતુથી એકરાર કરી ખોટો પુરાવો આપેલ છે જેથી નામદાર કોર્ટ ધ્યારા જે તે ફો.પ.અ.ના કામે પક્ષકારોનો પુરાવો પુરો થયા બાદ અરજદાર/આરોપીએ ખોટો પુરાવો આપેલ છે કે કેમ તે બાબતની ચકાસણી કરી નામદાર ચોથા એડીશનલ ચીફ જયુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ સાહેબશ્રીના ડિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૧૮૫ (૧)(બી)(ક) અન્યથે હુકમ મુજબ આરોપી વિરુદ્ધ ફરીયાદ દાખલ કરેલ છે.

વધુમાં ન્યાયિક કાર્યવાહી દરમિયાન કોઈ વ્યક્તિએ ખોટો પુરાવો આપેલ હોય અને ન્યાયાલયને ખોટો પુરાવો સોંગદ ઉપર આપેલ હોવાનું રજુ પુરાવાથી પ્રથમદર્શનીય જગાઈ આવે તો તે પર્યાપ્ત છે અને તે ખોટા પુરાવા બાબતે પ્રાથમિક તપાસ કરવી જરૂરી (Mandatory) નથી.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત ધ્યારા
Pritish v. State of Maharashtra, (2002) 1 SCC

253 : 2002 Cri LJ 548 : AIR 2002 SC 236, ના ચુકાદા માં પ્રસ્તાવિત સિદ્ધાંત છ્યાને લેવા જરૂરી જગાએ છે. આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવેલ છે કે “ In fact, in the above case, the Hon'ble Supreme Court held that it is not even mandatory to hold a preliminary inquiry under Section 340(1) Cr.P.C., by observing as under:

“Reading of the sub-section makes it clear that the hub of this provision is formation of an opinion by the court (before which proceedings were to be held) that it is expedient in the interest of justice that an inquiry should be made into an offence which appears to have been committed. In order to form such opinion the court is empowered to hold a preliminary inquiry. It is not peremptory that such preliminary inquiry should be held. Even without such preliminary inquiry the court can form such an opinion when it appears to the court that an offence has been committed in relation to a proceeding in that court. It is important to notice that even when the court forms such an opinion it is not mandatory that the court should make a complaint. This sub-section has conferred a power on the court to do so. It does not mean that the court should, as a matter of course, make a complaint. But once the court decides to do so, then the court should make a finding to the effect that on the fact situation it is

expedient in the interest of justice that the offence should further be probed into. If the court finds it necessary to conduct a preliminary inquiry to reach such a finding it is always open to the court to do so, though absence of any such preliminary inquiry would not vitiate a finding reached by the court regarding its opinion. It should again be remembered that the preliminary inquiry contemplated in the sub-section is not for finding whether any particular person is guilty or not. Far from that, the purpose of preliminary inquiry, even if the court opts to conduct it, is only to decide whether it is expedient in the interest of justice to inquire into the offence which appears to have been committed."

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત ધ્વારા

Amarsang Nathaji v. Hardik Harshadbhai

Patel, 2016 SCC OnLine SC 1316, ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત

સિદ્ધાંત ધ્વાને લેવા જરૂરી જગ્યાએ છે. આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવેલ છે

કે “**The bench of Hon’ble Kurian Joseph and R.F.**

Nariman, JJ said that in the process of formation of opinion by the court that it is expedient in the interests of justice that an inquiry should be made into, the requirement should only be to have a *prima facie* satisfaction of the offence which appears to have been committed. It is open

to the court to hold a preliminary inquiry though it is not mandatory. In case, the court is otherwise in a position to form such an opinion, that it appears to the court that an offence as referred to under Section 340 of the CrPC has been committed, the court may dispense with the preliminary inquiry. Even after forming an opinion as to the offence which appears to have been committed also, it is not mandatory that a complaint should be filed as a matter of course.

આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના પ્રીતેખ વિ.મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય તથા અમરસંગ નાથાજી વિ. હાઈક પટેલના ચુકાદામાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો મુજબ કોઇ પણ વ્યક્તિને જ્યાયિક કાર્યવાહીમાં સૌંગદ ઉપર અમુક હકીકતની સાબિતી ના હેતુથી ખોટો પુરાવો આપેલ હોય અને કોર્ટને રજુ પુરાવાથી પ્રથમદર્શનીય આવુ જણાઈ આવે કે સૌંગદનામાની હકીકતો ખોટી છે તો સબબ ખોટા પુરાવા બાબતે પ્રાથમિક તપાસ કરવી જરૂરી (Mandatory) નથી. વધુમાં જ્યારે કોર્ટ દ્વારા ખોટા પુરાવા બાબતે પ્રાથમિક તપાસ કરેલ ન હોય તો પણ આરોપી વિરુદ્ધની ટ્રાયલ દુષ્પિત થાય નહીં.

(ઘ) આરોપીનું જ્યારે વિધેશ નિવેદન નોંધેલ ત્યારે તેઓએ જણાવેલ છે કે મારા પતિને ભરણ પોષણાની રકમ ભરવી ન પડે જેથી મારી વિરુદ્ધ આવા પ્રકારની ફરીયાદો દાખલ કરેલ છે પરંતુ તેઓની ઉપરોક્ત હકીકતમાં તથ નથી કારણ કે, આ કામના આરોપીના પતિએ ઉલટ તપાસમાં આ હકીકત સ્વીકારેલ છે કે અમોએ ભરણ પોષણાની રકમ પેટેના રૂ. એક લાખ ભરીને નામ. અપીલ અદાલતમાંથી સ્ટે મેળવેલ છે તેમજ મેં મારા પતનીને ખોટી રીતે દબાવવા માટે

આવી ફરીયાદ કરેલ નથી.વધુમાં ઉપરોક્ત હકીકતનો બચાવપક્ષ ધ્વારા કોઈ ખંડનાત્મક પુરાવો રજુ કરેલ નથી કે ઉલટ તપાસમાં કોઈ વીરોધાભાસી પુરાવો રેકર્ડ પર લાવેલ નહીં કે કોઈ સાહેદ તપાસેલ નથી.

આ કામના ઉપરોક્ત કાયદાની જોગવાઈથો, ફરીયાદપક્ષનો મોઝિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવો તેમજ નામદાર ગુજરાત રાજ્યની વડી અદાલત તથા નામદાર સર્વોર્ય અદાલત ધ્વારા પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાતો મુજબ ફરીયાદપક્ષ આરોપી સામે આક્ષેપાયેલ ઈ.પી.કો.કલમ ૧૮૩, ૧૮૮ તથા ૨૦૦ મુજબના તત્વો નિઃશંકપણે પુરવાર કરવામાં સફળ રહેલ છે તેવું આ અદાલતનું સ્પષ્ટપણે માનવું છે તે સંજોગોમાં આરોપીને ઉપરોક્ત કલમોમાં તકશીરવાન ઠરાવી મુદ્દા નંબર ૦૧ તથા ૦૨ નો જવાબ હું હકારમાં આપું છું.

આરોપી વિરુદ્ધનો કેસ વોરંટ ટ્રાયબલ છે ઈ.પી.કો.કલમ ૧૮૩, ૧૮૮ તથા ૨૦૦ મુજબના ગુના બાબતે સજા અંગે સાંભળવા જરૂરી જગતાતુ હોય જેથી સજા અંગે સાંભળવા હું વિરમું છું.

હુકમ આજ રોજ તા.૦૮મી માહે જાન્યુઆરી સને-૨૦૨૦ના રોજ આરોપી તથા તેમના વિ.વકીલશ્રીની હાજરીમાં ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવીને જાહેર કર્યો.

તા.૦૮/૦૧/૨૦૨૦
સ્થળ:-અમરેલી.
(સેલ્ફ)

(નારાયણ લાલ શર્મા)
જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ ફ.ક.
અમરેલી.
પ.િ.સ.નો.GJ01439

:: સજા અંગે સાંભળ્યા ::

(૧૩) આરોપી સામે ભારતીય દંડ સહીતા ની કલમ-૧૮૩,૧૮૮ તથા ૨૦૦ મુજબના ગુન્હાની ટ્રાયલ ચાલી રહેલ છે. આરોપી ઉપર જે ગુન્હાઓ નો આશ્કેપ છે તે ગુના સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૨(એકસ) પ્રમાણે વોરંન્ટ ટ્રાયબલ ગુનાઓ છે. વોરંન્ટ ટ્રાયબલ કેસમાં મેજીસ્ટ્રેટે પુરાવો રેકર્ડ કર્યા બાદ અનુસરવાની કાર્યવાહી અન્વયે જયારે આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ક્રિ.પ્રો.કો.કલમ-૨૪૮(૨) મુજબ મેજીસ્ટ્રેટે સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૩૬૦ મુજબની કાર્યવાહી અનુસરવી જોઈએ. જો આવી કાર્યવાહી અનુસરવામાં ન આવે તો તે અંગેના સી.આર.પી.સી.ની કલમ-૩૬૧ મુજબના કારણો જણાવવા પડે. હાલના કેસમાં આરોપીનું સામાજીક સ્થાન મહત્વની બાબત છે તેમજ ગુન્હાનો પ્રકાર, ગુન્હાની ગંભીરતા, આરોપીના સંજોગો વિગેરે બાબતો આ તબક્કે મહત્વની બની રહે છે.

(૧૩.૧) સદરહુ કેસને સજા વિષય સાંભળવામાં આવેલ છે. આ કામમાં વિ.એ.પી.પી.શ્રી.જી.આર.ભાટકીયાને સાંભળ્યા આ કામના આરોપી વિરુદ્ધ ઈ.પી.કો.કલમ-૧૮૩,૧૮૮ તથા ૨૦૦ મુજબનો ગુનો પુરવાર થયેલ હોય અને તેઓએ કરેલ ગુનાની ગંભીરતા ઘ્યાને લેતા આરોપીને વધુમાં વધુ સખ્ત કેદની સજા તથા દંડ કરવા દલીલ કરેલ છે.

(૧૩.૨) આરોપી તરુફું વિદ્યાન વકીલશ્રી વી.એમ.લરણાને સાભળ્યા તેઓએ દલીલ કરેલ છે કે આરોપીએ પ્રથમ ગુનો કરેલ છે આરોપી કોઈ રીઢા ગુનેગાર નથી આરોપી કુટુંબી માણસ છે તેમના ઉપર તેમના માતા પિતાની જવાદારી છે અને આરોપી સત્રી છે જેથી આરોપીને પ્રોબેશનનું લાભ આપવા અરજ કરેલ છે.

V.Rama Shankar Patnaik v. State of Orissa, 1988 (3) Crimes, In this case Hon'ble Orissa High Court has held that "the provision of probation confers a discretion on the court and the court has to exercise its discretion according to the circumstances of each case and an accused cannot claim as a right such exercise of discretion in his favour."

Sitaram Paswan v. State of Bihar, (2005) 13 SCC 110, Hon'ble Supreme Court has observed as under, "Court has to consider the circumstances of the case, nature of offence and character of the offender while exercising the power which is discretionary."

આમ નામદાર વડી અદાલતના ઉપરોક્ત ચુકાદા મુજબ આરોપીને પ્રોબેશનનું લાભ આપવું તે કોઈની વિવેકાધીન સત્તા છે વધુમાં આરોપી પ્રોબેશનનો લાભ કોઈ પાસે અધિકાર તરીકે માંગી શકે નહીં.

આમ આરોપીને ડિ.પ્રો.કોડની કલમ-૩૭૦ વિકલ્પે પ્રોબેશન ઓફ ઓફીનડર એકટ અન્વયે પ્રોબેશનનો લાભ આપી શકાય તેમ નથી કારણકે આરોપીના ફૈયબાના નામે ચલાલા મુકામે કોઈ મકાન ન હોવા છતા તેમના ફૈયબાને મકાન ભાડુ ચુકવવું પડે છે તે બાબતની હકીકતને સાબિતીના હેતુથી એકરાર કરી સોગંદ ઉપર ખોટો પુરાવો આપી, ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ઉપયોગમાં લેવાય તે હેતુથી દરાદાપૂર્વક ખોટો પુરાવો આપેલ છે.

(૧૩.૩) વધુમાં આ કામના આરોપી ધોરણ નો સુધી ભણેલ છે અને ચલાલા ખાદી ભંડાર ખાતે મંત્રી-મેનેજરની ટ્રેનીગ લીધેલ છે એટલે કે તેણી સમાજમાં શિક્ષિત અને સામાન્ય સમજદારી ઘરાવતી વ્યક્તિ (Prudent Person) હોવા

ઇતા ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં દરોદાપૂર્વક છત્યનું પરીણામ જાણતા હોવા છતા ખોટો પુરાવો આપેલ છે એટલે કે ખોટો પુરાવો આપવાના પરીણામો પણ તેણી સારી રીતે જાણતા હતા તેવું અનુમાન હોય છે.

આમ ઉપરોક્ત હકીકતના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોરચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓની ચર્ચા કરવી જરૂરી અને ન્યાયિક જગાએ છે જે નીચે મુજબના છે : -

Here is a Hon'ble Supreme Court take: Hon'ble Justice Wadhwa in **Swaran Singh vs State of Punjab, 2000**, "Perjury has also become a way of life in the law courts. A trial judge knows that the witness is telling a lie and is going back on his previous statement, yet he does not wish to punish him or even file a complaint against him. He is required to sign the complaint himself which deters him from filing the complaint.

Mahila Vinod Kumari vs State of Madhya Pradesh, 2008, SC, "The evil of perjury has assumed alarming proportions in cases depending on oral evidence and in order to deal with the menace effectively it is desirable for the courts to use the provision more effectively and frequently than it is presently done".

Hon'ble Supreme Court's judgment in Ramrameshwari Devi and others vs Nirmala Devi and others, 2011). With those IPC penalties, shouldn't courts be punishing false evidence instead of lamenting it ?

આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના સરવન સીગ, મહીલા વિનોદ કુમારી તથા રામેશ્વરી દેવી ના ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો દ્વાને લેતા હાલના સમયે જ્યાચની અદાલત સમક્ષ ખોટો પુરાવો આપવો કોઈ પણ માણાસની જીવન પદ્ધતિ બની ગયેલ છે જેથી ટ્રાયલ જજે ખોટા પુરાવા બાબતે ફરીયાદ દાખલ કરી આગળની કાર્યવાહી કરવી જોઈએ. વધુમાં જ્યાચાલય સમક્ષ જ્યારે ખોટો પુરાવો આપેલ હોય તો તે એક જોખમી અને ભયજનક ચેતવણી આપતુ સુચક છે. આમ જ્યારે અદાલત સમક્ષ ખોટો પુરાવો આપેલ (PERJURY) હોય તો તે વ્યક્તિને કાયદા મુજબની શિક્ષા કરવી જોઈએ.

(૧૩.૪) આમ નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો મુજબ જ્યારે કોઈ પણ વ્યક્તિ જ્યાચિક કાર્યવાહીમાં દીરાદાપૂર્વક ખોટો પુરાવો આપે તો તેને કાયદા મુજબની શિક્ષા કરવી જોઈએ. હવે આ કામે સી.આર.પી.સી.કલમ-૩૧ ની પેટા કલમ-૨ ની જોગવાઈથો પણ સમજવી જરૂરી જગ્યાએ છે જે નીચે મુજબ છે : -

CrPC Sec 31. Sentences in cases of conviction of several offences at one trial:-

(2) In the case of consecutive sentences, it shall not be necessary for the Court by reason only of the aggregate punishment for the several offences being in excess of the punishment which it is competent to inflict on conviction of a single offence, to send the offender for trial before a higher Court: Provided that-

(a) in no case shall such person be sentenced to imprisonment for longer period than fourteen years;

(b) the aggregate punishment shall not exceed twice the amount of punishment which the Court is competent to inflict for a single offence.

આમ ઉપરોક્ત કાયદાની જોગવાઈથોના સમર્થનમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદામાં પેરા નં. ૧૦માં પ્રસ્થાપિત જોગવાઈથો છ્યાને લેવી જરૂરી છે તે નીચે મુજબની છે. O.M Cherian @ Thankachan vs State Of Kerala & Ors on 11 November, 2014 In this case Hon'ble Supreme Court has held in Para 10. Section 31 Cr.P.C. relates to the quantum of punishment which may be legally passed when there is (a) one trial and (b) the accused is convicted of "two or more offences". Section 31 Cr.P.C. says that subject to the provisions of Section 71 IPC, Court may pass separate sentences for two or more offences of which the accused is found guilty, but the aggregate punishment must not exceed the limit fixed in the proviso (a) and (b) of sub-section (2) of Section 31 Cr.P.C. In Section 31(1) Cr.P.C., since the word "may" is used, in our considered view, when a person is convicted for two or more offences at one trial, the court may exercise its discretion in directing that the sentence for each offence may either run consecutively or concurrently subject to the provisions of Section 71 IPC. But the aggregate must not exceed the limit fixed in proviso (a) and (b) of sub-section (2) of Section 31 Cr.P.C. that is - (i) it should not exceed 14 years and

(ii) it cannot exceed twice the maximum imprisonment awardable by the sentencing court for a single offence.

આમ સી.આર.પી.સી.કલમ-૩૧ તથા નામદાર વડી અદાલત ધ્વારા ઓ.એમ ચેરીયનના ચુકાદામાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો મુજબ એકજ ઇસાંફી કાર્યવાહીમાં આરોપી વિરુદ્ધ જુદા જુદા ગુના સાબિત થાય ત્યારે એકજ ગુના માટે જેટલી શિક્ષા કરવાની કોર્ટની સત્તા હોય તેનાથી બમણી શિક્ષા કરી શકશે નહીં. આમ આ કામના આરોપીએ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં શપથ પર ખોટો પુરાવો આપેલ હોવા બાબતનો ગુનો કરેલ છે તેમજ અમુક હકીકત બાબતે એકરાર કરી અને તે હકીકત ખોટી છે તે જાણતી હોવા છતા તેના ઉપર સહી કરી નિવેદન કરી ખોટો પુરાવો આપવા બાબતેનો બીજો ગુનો કરેલ છે જેથી આ કામના આરોપીને જુદા જુદા ગુના બાબતે જુદી જુદી શિક્ષા કરી શકાશે.

(૧૩.૫) આમ ઉપરોક્ત ચર્ચા કર્યા મુજબ આ તબક્કે એક લેટીન મેક્સીમની હું ચર્ચા કરું છું “ *Veniae facilitas incentivum est delinquendi : Means Facility of pardon is an incentive for crime.* ” કોઈ પણ વ્યક્તિ ધ્વારા ન્યાયાલય સમક્ષ ખોટો પુરાવો આપી અને જો હુકમનામું મેળવવામાં આવે તો પક્ષકારોના હિતને અને જાહેર ન્યાયને અસર કરે છે. આ તમામ બાબતો ધ્વાને રાખીને જો આરોપીને પ્રોબેશનનો લાભ આપવામાં આવે તો આરોપી જેવું માનસ ઘરાવતા બીજા ઇસમો પણ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં સોંગદ ઉપર એકરાર કરી સાબિતીના હેતુથી ખોટો પુરાવો આપે અને સમાજમાં ન્યાયપાલીકાની વિશ્વસનીયતા જળવાઈ રહે નહીં. જેથી, આ કામનો ન્યાયીક અંત આપાવા સારું નીચે મુજબ હુકમ કરું છું.

(૧૪) મુદ્દા નં.(૩) આ કામના મુદ્દા નં.૦૧ થી ૦૨નો નિર્ણય છ્યાને લેતા તથા ઉપરોક્ત ચર્ચેલ તમામ હકીકતો છ્યાને લેતા આ કામમાં જ્યાયના હીતમાં નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે.

ાખરી હુકમઃ

--કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૨૪૮(૨) અન્વયે આ કામના આરોપીને ઈ.પી.કો. કલમ-૧૮૩ મુજબના ગુનાના કામે તકસીરવાન ઠરાવી ત્રણ વરસ સખ્ત કેદની સજા તથા રૂ.૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પાંચ હજાર પુરા)નો દંડનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

જો આરોપી દંડની રકમ ન ભરે તો વધુ છ માસની સખ્ત કેદની સજા ભોગવે તેવો હુકમ કરવામાં આવે છે.

--કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૨૪૮(૨) અન્વયે આ કામના આરોપીને ઈ.પી.કો. કલમ-૧૮૮ મુજબના ગુનાના કામે તકસીરવાન ઠરાવી ત્રણ વરસ સખ્ત કેદની સજા તથા રૂ.૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પાંચ હજાર પુરા)નો દંડનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

જો આરોપી દંડની રકમ ન ભરે તો વધુ છ માસની સખ્ત કેદની સજા ભોગવે તેવો હુકમ કરવામાં આવે છે.

--કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૨૪૮(૨) અન્વયે આ કામના આરોપીને ઈ.પી.કો. કલમ-૨૦૦ મુજબના ગુનાના કામે તકસીરવાન ઠરાવવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે પરંતુ અલગથી સજા બાબતે હુકમ કરવામાં આવેલ નથી.

-કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૪૮ અન્વયે આ કામના આરોપીએ કાચા કામના કેદી

તરીકે ભોગવેલી સજા મજરે આપવી.

--કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૩૧ અન્વયે આ કામના આરોપીએ સજાઓ જુદી જુદી ભોગવવી.

--આરોપી જામીન મુક્ત હોઈ તેઓને તાત્કાલિક કસ્ટડીમાં લેવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

--કિ.પ્રો.કો.ની કલમ-૩૬૩ અન્વયે આ કામના આરોપીને આ ચુકાદાની એક નકલ વિના મુલ્યે તત્કાલ પૂરી પાડવી.

--સુપ્રીટેક્ટશ્રીએ આરોપીનું સજા વોરંટ ભરવું.

--હુકમ આજ રોજ તા.૦૮મી માહે જાન્યુઆરી સને-૨૦૨૦ના રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી અને સહી કરીને જાહેર કર્યો.

તા.૦૮/૦૧/૨૦૨૦

સ્થળ:-અમરેલી.

(સેલ્ફ)

(નારાચણાલાલ શર્મા)

જ્યુડીશિયલ મેજીસ્ટ્રેટ ફ.ક.

અમરેલી.

U.I.C.NO.GJ01439